

Sygn. akt III U 637/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 grudnia 2013r.

Sąd Okręgowy w Suwałkach III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Danuta Poniatowska
Protokolant:	sekr. sądowy Marta Majewska-Wronowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 19 grudnia 2013r. w Suwałkach

sprawy **D. Z.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o rentę socjalną

w związku z odwołaniem D. Z.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

z dnia 8 sierpnia 2013 r. znak (...)

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 08.08.2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B., powołując się na przepisy ustawy z dnia 27.06.2003r. o rencie socjalnej (t.j. Dz. U. z 2013r. poz. 982) odmówił D. Z. prawa do renty socjalnej z uwagi na brak stwierdzonej całkowitej niezdolności do pracy.

W odwołaniu D. Z. domagała się zmiany decyzji i przyznania prawa do renty socjalnej. Powołała się na zły stan zdrowia i niepełnosprawność, która istnieje u niej od dzieciństwa. W tym zakresie legitymowała się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Podtrzymał podstawy skarżonej decyzji.

Sąd ustalił, co następuje:

D. Z. (ur. (...)) w dniu 23.05.2013r. wystąpiła z wnioskiem o rentę socjalną. Wnioskodawczyni ma wykształcenie podstawowe.

Orzeczeniem (...) Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności z dnia 04.10.2012r. ustalono u niej umiarkowany stopień niepełnosprawności, który w tym stopniu istnieje od 27.09.2000r. do 31.10.2015r. Niepełnosprawność istnieje natomiast od dzieciństwa (k. 22).

Lekarz orzecznik nie stwierdził u wnioskodawczyni całkowitej niezdolności do pracy. Również komisja lekarska nie stwierdziła u niej całkowitej niezdolności do pracy.

Sąd poczynił ustalenia, co do aktualnego stanu zdrowia odwołującej, dopuszczając na tę okoliczność dowód z opinii biegłych lekarzy sądowych odpowiednich specjalności, mając na względzie rodzaj rozpoznanych u niej schorzeń. Biegli zostali zobowiązani do wypowiedzenia się, czy schorzenia występujące u odwołującej spowodowały całkowitą niezdolność do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu i czy ewentualna całkowita niezdolność do pracy powstała przed ukończeniem 18 roku życia lub w trakcie nauki szkolnej.

Na powyższe okoliczności opinię sporządził zespół biegłych lekarzy sądowych z zakresu psychiatrii, psychologii i chirurgii. Po przeanalizowaniu dokumentacji medycznej oraz przeprowadzeniu badania odwołującej biegli rozpoznali u niej schorzenia psychologiczne, chirurgiczne i psychiatryczne. Zaopiniowali, iż ich przebieg i stopień zaawansowania nie powodują u niej całkowitej niezdolności do pracy. Odwołująca w miarę dobrze funkcjonuje społecznie, wiele lat pracowała zarobkowo. Rozpoznane zaburzenia nie czynią jej całkowicie niezdolną do pracy.

Sąd zważył, co następuje :

Renta socjalna ma charakter świadczenia zabezpieczającego, a jej celem jest kompensowanie braku możliwości nabycia uprawnień do świadczeń z systemu ubezpieczenia społecznego ze względu na to, że całkowita niezdolność do pracy powstała przed wejściem na rynek pracy.

Zgodnie z treścią art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27.06.2003r. o rencie socjalnej (t.j. Dz. U. z 2013r. poz. 982) renta socjalna przysługuje osobie pełnoletniej całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało: 1) przed ukończeniem 18 roku życia; 2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej - przed ukończeniem 25 roku życia; 3) w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej. W ust. 2 wskazano, że osobie, która spełniła warunki określone w ust. 1, przysługuje renta socjalna stała - jeżeli całkowita niezdolność do pracy jest trwała, bądź renta socjalna okresowa - jeżeli całkowita niezdolność do pracy jest okresowa.

Ustalenia całkowitej niezdolności do pracy dokonuje się na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2013r. poz.1440), stosując odpowiednio między innymi art. 12-14 tej ustawy (art. 5 i 15 ustawy o rencie socjalnej). Przepis art. 12 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS - definiując niezdolność do pracy - stanowi, że niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Przepisy ust. 2 i 3 wskazują, że całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy, a częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji. Natomiast zgodnie z jej art. 13 przy ocenie stopnia i przewidywanego okresu niezdolności do pracy oraz rokowania co do odzyskania zdolności do pracy uwzględnia się stopień naruszenia sprawności organizmu oraz możliwość przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia i rehabilitacji, oraz możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej pracy, a także celowość przekwalifikowania zawodowego, biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne.

Odwołująca nie spełnia przesłanek do przyznania prawa do renty socjalnej, gdyż nie stwierdzono u niej całkowitej niezdolności do pracy. W tym zakresie Sąd posiłkował się opinią biegłych lekarzy sądowych z zakresu schorzeń i zaburzeń, na które cierpi odwołująca. Opinia została wydana przez biegłych lekarzy, którym nie można zasadnie zarzucić braku rzetelności czy fachowości. Biegli przekonująco i profesjonalnie uzasadnili swoje stanowisko, co do braku całkowitej niezdolności do pracy.

Odwołująca posiadała orzeczoną umiarkowany stopień niepełnosprawności. Odnośnie relacji między orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, a wymaganiami art. 4 ustawy o rencie socjalnej istnienia całkowitej niezdolności do pracy wypowiedział się wielokrotnie Sąd Najwyższy m.in. w uzasadnieniu wyroku z dnia 11.03.2008r.

sygn. I UK 286/07 (LEX 508351) wskazując, że niepełnosprawność nie jest tożsama z całkowitą niezdolnością do pracy. Zgodnie z definicją zawartą w słowniku zamieszczonym w art. 2 pkt 10 ustawy z dnia 27.08.1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, niepełnosprawność oznacza trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy. Niepełnosprawność oznacza zatem inną sytuację socjalną określonej osoby. W związku z niepełnosprawnością przysługują też inne świadczenia. Najogólniej rzecz ujmując mają one na celu umożliwienie dalszej pracy osobie niepełnosprawnej oraz zapobieżenie jej społecznej alienacji. Stąd też w przypadku orzekania o niepełnosprawności obok oceny stanu zdolności do pracy uwzględnia się zdolność osoby do pełnienia ról społecznych, co nie odgrywa roli przy orzekaniu o niezdolności do pracy na gruncie ustawy emerytalnej. Na mocy art. 5 pkt 1 ustawy o rencie socjalnej orzeczenie lekarza orzecznika ZUS o całkowitej niezdolności do pracy ustalonej na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy emerytalnej i niezdolności do samodzielnej egzystencji, ustalonej na podstawie art. 13 ust. 5 tej ustawy, jest traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, orzeczenie o całkowitej niezdolności do pracy, ustalone na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy emerytalnej jest traktowane na równi z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności (pkt 2), a orzeczenie o częściowej niezdolności do pracy - na równi z orzeczeniem o lekkim stopniu niepełnosprawności (pkt 3). Obowiązujące przepisy nie przewidują natomiast analogicznej relacji w odwrotną stronę, tzn. że orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności ma być traktowane na równi z orzeczeniem lekarza orzecznika ZUS o całkowitej niezdolności do pracy, ustalonej na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy emerytalnej, podobnie orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Wiąże się to z różnymi w pewnym stopniu przesłankami orzeczenia o całkowitej niezdolności do pracy w rozumieniu przepisów rentowych i orzeczenia o niepełnosprawności w rozumieniu ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, trybem orzekania w tych sprawach oraz różnicami w zakresie celów, którym orzeczenia te mają służyć. Tak więc, mimo podobieństwa definicji, stwierdzenie stopnia niepełnosprawności nie jest tożsame ze stwierdzeniem niezdolności do pracy (por. również uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 09.03.2012r. sygn. I UK 370/11, LEX 1215126; wyroku SN z dnia 04.03.2008r. sygn. II UK 130/07, LEX 459312).

W związku z powyższym, na podstawie art. 477¹⁴ §1 kpc orzeczono, jak w sentencji.

mt